

Priključitev Trsta k Jugoslaviji pomeni svobodo prebivalstvu Julijske krajine

pišejo francoski listi pred odločitvijo usode Trsta in Primorske

Pariz, 2. — Današnji «Front national» objavlja članek o usodi Trsta in JK, o kateri bo razpravljala jutri konferenca štirih zunanjih ministrov. List prikazuje na kratko italijansko tezo in piše nato o jugoslovanski tezi:

«Jugoslovanska teza se nanaša na gospodarske in narodnostne argumente. To je dejstvo, ki ga Italijani sami ne zanikajo: absolutna večina prebivalstva JK so Hrvati in Slovenci. To slovensko prebivalstvo je bilo veselo zatirano po imperialistični, ki so se vrstili drug za drugim. Zanimi med njimi, fašistični imperializem je bil najodvratnejši in najokrutnejši.»

List nato nadaljuje s ugotovitvijo: «Lahko je razumeti, da Jugoslavija, nova Jugoslavija, ki je tešča smagovita iz vojne, v kateri so bili Italijani skupno z Nemci njeni sovražniki in okrutni krvniki, zahteva povratek ozemlja, ki je narodnostno kot tudi zemljepisno njeno.»

Glede tega ni nasprotnih argumentov. Dejansko zahtevajo Italijani Wilsonovo določilo, samo zato, ker jim obvaruje Trst in nekaj sosednjega, ki mu je nujno potrebno, kajti Italijani nikakor ne želijo odstopiti Trsta. In dejansko se prav okoli Trsta vrta vsa debata.»

«Front national» nadaljuje: «Po vrhu tega razpolaga jugoslovanska teza z dvema argumentoma, od katerih je eden splošno znan, drugi pa manj.

Najprej Trst gospodarsko ni na osi italijanske trgovske delavnosti. Mesto je glede na Italijo očitno ekscentrično in je v nevarnosti, da bo kot v času fašizma, zapostavljeno v korist Benetkam.

Nasprotno pa je Trst naravno pristanišče in celo edino pristanišče srednje Evrope in zlasti Jugoslavije.»

List zaključuje z ugotovitvijo, da so avstrijska letala iz leta 1910. o številu Slovanov in pripadnikov drugih narodnosti v Trstu kot povsod drugod potrjena.

«Humanité» zaključuje: «Resna pogajanja med štirimi zavezniki v Parizu morajo prinesiti nekaj pozitivnega, če jih bodo dejansko vodili ob spoštovanju interesov in upravičenih zahtev vsakega udeleženca in vseh nirojnih in demokratskih narodov.»

Byrnesov predlog o medsebojni pomoči

Washington, 2. AFP — Zunanje ministrstvo je objavilo danes v tisku brez komentarja, da je Byrnes ponudil ZSSR, Veliki Britaniji in Franciji podpis pogodbe o medsebojni pomoči za dobo 25 let v obliki pokrajinskega sporazuma, kot jih predvideva listina ZN.

Jugoslovanska delegacija s podpredsednikom Kardeijem prispela v Pariz

Pariz, 2. AFP. — Jugoslovanska delegacija, ki bo jutri pred konferenco štirih zunanjih ministrov razložila jugoslovan-

stališča o vprašanih, ki jih postavlja poročilo zavezniške razmejilne komisije v JK, je prispela ob 13.30 po francoskem času z letalom iz Beograda v Pariz.

Delegacijo vodi podpredsednik zvezne vlade Edvard Kardelj, v njej pa so med drugim zunanji minister Stanoje Simić, minister brez listnice Milovan Djilas ter minister za informacije in novi poslanik v ZDA Sava Kosanovič.

«Front national» nadaljuje: «Po vrhu tega razpolaga jugoslovanska teza z dvema argumentoma, od katerih je eden splošno znan, drugi pa manj.

Najprej Trst gospodarsko ni na osi italijanske trgovske delavnosti. Mesto je glede na Italijo očitno ekscentrično in je v nevarnosti, da bo kot v času fašizma, zapostavljeno v korist Benetkam.

Nasprotno pa je Trst naravno pristanišče in celo edino pristanišče srednje Evrope in zlasti Jugoslavije.»

List zaključuje z ugotovitvijo, da so avstrijska letala iz leta 1910. o številu Slovanov in pripadnikov drugih narodnosti v Trstu kot povsod drugod potrjena.

Zmagovita Jugoslavija zahteva povratek njenega ozemlja

Pariz, 2. — Magnien piše v listu «Humanité» o vprašanju Trsta in prav:

«Jugoslovanski predstavnik bo mogel predložiti zakonite zahteve italijanskega in slovenskega prebivalstva Trsta in JK ter prikazati imperialistično nevarnost, ki bi jo predstavljala Trst v italijanski rokah. Priključitev Trsta k Jugoslaviji pa bi pomenila svobodo prebivalstva JK in bi zajamčila neobhodno potrebno tehnično delovanje srednje Evrope kot to priznava sama medzvezniška komisija.»

Magnien nadaljuje: «Bevin, ki predlaga za biše italijanske kolonije neodvisno državo, sestavljeno iz Tripolitnije in Libije in drugo iz italijanske in britanske Somalije, (pri čemer bi pokrajina A-gaden pripadala Abesiniji) ne more, če je posten, odrekati prebivalstvu JK pravice, da razpolaga samo s seboj...»

Jutrinji dan bo pokazal, ali hoče mir v Trstu ali preganjanje Slovanov in novo ognjišče nemirov, nov Gdansk na jugu Evrope»

«Humanité» zaključuje: «Resna pogajanja med štirimi zavezniki v Parizu morajo prinesiti nekaj pozitivnega, če jih bodo dejansko vodili ob spoštovanju interesov in upravičenih zahtev vsakega udeleženca in vseh nirojnih in demokratskih narodov.»

Byrnesov predlog o medsebojni pomoči

Washington, 2. AFP — Zunanje ministrstvo je objavilo danes v tisku brez komentarja, da je Byrnes ponudil ZSSR, Veliki Britaniji in Franciji podpis pogodbe o medsebojni pomoči za dobo 25 let v obliki pokrajinskega sporazuma, kot jih predvideva listina ZN.

Jugoslovanska delegacija s podpredsednikom Kardeijem prispela v Pariz

Pariz, 2. AFP. — Jugoslovanska delegacija, ki bo jutri pred konferenco štirih zunanjih ministrov razložila jugoslovan-

Otok Pelagruž - jugoslovanski Tajna seja zunanjih ministrov

Pariz, 2. AFP — Na današnjem sestanku je svet zunanjih ministrov razpravljal o dveh vprašanih.

Prvo vprašanje so bili dalmatinski otoki. Svet je določil pripadnost otokov Pelagruža in Pianose. Pelagruž bo pripadel Jugoslaviji, Pianosa pa Italiji.

Razen tega je svet določil pogoje za ribarstvo ob teh otokih in sklenil, da bo imeja tako Jugoslavija kot Italija pravico do ribolova okoli obeh otokov.

Drugo vprašanje se je tikalo vojnih zločincev.

Byrnes je zahteval, naj bo zavezniška nadzorstvena komisija — ki že obstaja — pooblaščen nadzorovati izvrševanje določb o vojnih zločincih. Molotov je temu predlogu ugovarjal, ker omejuje suverene pravice Italije. Sprejet ni bil noben sklep.

Nekoliko pred pričetkom konference je Bidault v prostorih zunanje ministrstva sprejel Molotova.

Ob koncu seje so štirje zunanji ministri sklenili, da bodo nočijo ob 17.00 prišle v Pariz in se bodo zavezniško sejo, ki ji bodo prisostvovali samo zunanji ministri. Povzeli so bili ukrepi, da bo ta seja popolnoma tajna. Na njej bodo verjetno poskušali najti v majhnem krogu rešitve za vprašanja, ki so jih že našli, ki pa še niso rešena.

Prihodnja plenarna seja se je vršila verjetno jutri ob 11 ur.

Prvomajsko dnevno povelje generalistm Stalina rdečarmejcem in del vcam ZSSR

Moskva, 2. AFP. — V dnevnem povelju vojakom, častnikom in generalom Rdeče armade ter delavcem ZSSR ob 1. maju pravi generalistm Stalin: «Poraz glavnih zariš svetovne napadalnosti je povzročil velike spremembe v mednarodnem političnem življenju in širok razvoj demokratičnega ljudskega gibanja med narodi. Po težkih izkušnjah vojne so ljudske množice razumele, da usode državi ni mogoče v nobenem primeru zapustiti reakcionarnim voditeljem, katerih interesi so nasprotni interesom ljudstva.»

«Generalistm Stalin poudarja nate, da so pred oboroženimi silami ZSSR, ki so častno izpolnile svoje naloge med vojno, danes nove naloge. Avangardna borba za vzdrževanje mira in varnosti je ZSSR, ki je igrala odločilno vlogo v borbi proti fašizmu.»

Narodi, osvobodjeni po ZSSR izpod fašističnega jarma, ki obnavljajo svoje države na demokratičnih temeljih, uživajo bratsko pomoč ZSSR. Njene moči je priča vsa svet, ki vidi tudi pravični značaj njene politike, ki temelji na priznavanju enakosti pravic narodov, spoštovanju njihove svobode in neodvisnosti. Nedvomno bo ZSSR v prihodnosti ostala zvesta svoji politiki mira, varnosti, enakopravnosti in prijateljstva narodov.»

Generalistm Stalin opozarja nate, da je sovjetsko ljudstvo iz vsepolnoma navdšenjem priložilo izpolnjevati svojo veliko narodno in izgradnje in pravi: «Nova petletka postavlja pred ZSSR velike perspektive na polju povečanja njene gospodarske moči, blagostanja in kulturnega razvoja. Sovjetsko ljudstvo vidi v novem petletnem načrtu novo borbeno naloge, ki ustrezajo njegovim življenjskim interesom.»

Preučevanje francosko-italijanske meje

Nica, 2. - AFP — Mednarodna delegacija, ki bo preiskala položaj v Brigi in Tendi, ki jo zahteva Francija, je prispela iz Pariza v Nico. Zjutraj je odpotovala na francosko-italijansko mejo; vrnila se bo včer. V delegaciji so Miss Wingate, Johnny Bank in James Bramley za Veliko Britanijo, Knight in Reinhardt za ZDA, Saksim in Ivanov za ZSSR ter Vimont in Marron za Francijo.

Francosko-sovjetski sporazum

Pariz, 2. - AFP — Francosko-sovjetski sporazum, ki bo jutri ratificiran v zunanjem ministrstvu in ki je bil podpisan 29. decembra v Moskvi, ugotavlja voljo, da se med obema državama vzpostavi čim tesnejši trgovski stiki.

Ta pogodba, ki velja 5 let, določa zlasti pogoje za uvoz blaga ter postopno pri gozdarstvu, ki se bodo vršila s sovjetskim trgovskim predstavništvom v Parizu. Francija že dobiva sovjetsko žito in bodi nadležje kupovala v SZ petrole, les, mangan, papir in kožo. Izvažala pa bo v ZSSR kemične proizvode, barve, elektrotehnični material in kolonialne proizvode.

Strahovlada vojnih hujskačev in teroristov v Benčiji

Dne 27. aprila je prišel na zapadno mejo cone A poveljnik civilne policije za Gorisko v spremstvu zavezniškega častnika in častnika civilne policije za Kobariško, Ustajevič, ki se v vasi Ljavske Ravne, odkoder se odpira pogled na Slovensko Benčijo in Furlanijo ter na položaje, odkoder so pred dnevi oboroženi civilisti napadli policijo in zavezniške vojske. V vasi so vprašali predsednika krajevnega NOO tov. Faletič Ignaca, ali je res, da oboroženi civilisti (tako preko črte, streljajo in strahujejo ljudstvo in koliko škodo so že ti elementi povzročili ljudstvu. Tcv. Faletič je vse potrdil in dodal, da je sramota za zavezniško vojsko upravo, da ničesar ne ukrene proti temu, da so civilisti v posesti težkega in lahkega avtomatskega orožja. Kar se tiče škode, ki so jo teroristi povzročili na lesu, je povedal, da je neprecenljiva, če povzročimo, da stoji vas 1050 m nad morjem, kjer je promet otežen in da je vasa čuvata stavljeni les in gozdovsko pasivna. Dejal je, da je gošpodarsko pasivna. Dejal je, da je se pod Italijo bilo prepovedano v gotovih krajih sekati les, tu pa garopajo tuji iz videmske province.

Višji oficir civilne policije je tov. Faletič vprašal, ali je prepričan, da so civilisti ti, ki nosijo orožje, nekar mi je odgovoril, da je o tem prepričan, ker jih pozna tudi osebno. Ti civilisti se celo bahajo, da so orožje dobili od zaveznikov. Po tem razgovoru se je civilna in vojska policija peljala v Benčijo, da bi se tam prepričala o resnici. V popoldanskem urah, ko se je policija mudila v benških vaseh, so začeli banditi kot v zasmešno beseno streljati izpod Mušča in

Spika, tako da bi krogel kmalu zadelo tov. Faletiča Ivana iz Ravne, ki je delal na polju tostran črte.

Zaradi podobnih dogajanj zahajajo ljudstvo a strahom na delo na polje.

Po poročilih, ki prihajajo iz Benčije, ima ozoposko gibanje glavni sedež v Skrutovem. Tu je nad 30 do zob oboroženih mož, ki pomagajo karabinerjem pri ustrahovanju ljudstva, ki stremi za zboljšanjem socialnega, kulturnega in gospodarskega stanja in vseh tistih, ki gojijo simpatije do nove Jugoslavije.

Dne 18. aprila so Amerikanci, po pripovedovanju vaščanov iz Skrutovega, oborožili celo nedoraslo fantega, oborožili celo nedoraslo fantega, ker so naselili tamkajšnjim hujskačem, češ da se na zapadni meji Julijske krajine vodijo na sektorju Drenkne borbe med jugoslovansko in zavezniško vojsko. Se listi da so odpeljali kamion ozopovec v smer Drenkne. Ponoči istega dne so ljudje opazili 3 kamione ozopovec, ki so se tudi vozili proti kraju, kjer naj bi se bil vršil spopad med jugoslovansko vojsko in zavezniško. Ko so se naslednjega dne vračali iz Skrutovega, so vplili edol z Jugoslavijo, dol s Titom. Na zavednega Berčarja Terlikarja Petra so vplili tudi vojna ura je prišla. Ozopovec Sitar Jozef iz Skrutovega je proti njemu došel več strelcov.

Mirosljubno ljudstvo Benčije in obmejnih vasi si vesle tega nasilja vse bolj in bolj želi, da bi čimprej končala a strahovlada vojnih hujskačev, da bi pravična rešitev mirovne konference ljudstvu spet vrnilo lastno, težko priborjeno oblast in hkrati svobodo.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje

bo priredilo na svojem gostovanju po deželi vrsto predstav, in sicer v Herculjah danes Borove «Raztrganec», jutri pa Goljarjevo «Vdovo Rošinko», v Podgradju dne 5. t. m. popoldne «Raztrganec», zvečer «Vdovo Rošinko», v Ilirski Bistrici dne 6. t. m. «Raztrganec», dne 7. t. m. «Vdovo Rošinko», v Knežaku dne 8. t. m. «Raztrganec», dne 9. t. m. «Vdovo Rošinko», v St. Petru na Krašu dne 10. t. m. «Raztrganec», dne 11. t. m. «Vdovo Rošinko», v Postojni dne 12. t. m. popoldne «Raztrganec», zvečer «Vdovo Rošinko», v Idriji dne 14. t. m. «Raztrganec», dne 15. t. m. «Vdovo Rošinko», v Cerkljem Karstnem dne 16. t. m. «Raztrganec», dne 17. t. m. «Vdovo Rošinko», v Sv. Luciji ob Soči dne 18. t. m. «Raztrganec», dne 19. t. m. «Vdovo Rošinko», v Ajdovščini dne 21. t. m. «Raztrganec», dne 22. t. m. «Vdovo Rošinko», v Vipavi dne 23. t. m. «Raztrganec», in v Sežani dne 24. t. m. «Raztrganec».

Cene povsod: sedeži 40 lit., stojališča 20 lit.

GORICA Pokop zemskih ostankov Josipa Srebrničarja

Pripravljali odbor za prekop in prenos zemskih ostankov tovarša Josipa Srebrničarja, komunističnega poslanca Julijske krajine, sporoča:

Dne 12. maja t. l. bomo prepeljali li iz Preleja, kjer je bil tač pokopan, zemske ostanke tovarša Srebrničarja v njegovo rojstno v Solkan pri Gorici.

Pokopnega tovarša je slovensko in italijansko delovno ljudstvo leta 1921 in leta 1942 izvolilo v znanstveni parlament, kjer se je kljub vsemu nasilju zavzemal za pravice in želje gorških delovnih množic. Njegov 16 let je pretepel v zaporih in taboriščih v Italiji in Jugoslaviji, doletel ni leta 1943, šel v partizane.

12. aprila ob 9. uri bo na Malih Ročah (Kamparju) pri Stanježu slovenska počastitev našega borca za svobodo. Sprevod bo nastal krenil po glavnih gorških ulicah v Solkan, kjer bomo padlega borca položili k zanjemu podniku.

Istega dne zjutraj bomo odkrili spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Solkanu. Ob tej priložnosti je pripravljali odbor sestavljen iz bratovščina s pokojnikovima Srebrničarjem in spominil. Pripravejo tudi kramne kaligrafske slike pokojnega tovarša.

Vsi znanci in sorodniki tovarša Srebrničarja, vse prebivalstvo v današnji vasi, nam se pripravijo do dostojno in veličavno proslavo dne prvega voditelja in soborca našo osvoboditve.

Dramska prreditelj v Ljudskem domu v Gorici

V soboto 4. maja ob 8. zvečer in v nedeljo 5. maja ob 4. popoldne priredi Dramsko društvo v Gorici v dvorani Ljudskega doma Linhartovo veselico: «Veselica dan all Matiček se ženi».

Predpredaja vstopnic v Ljudskem domu na Travniku.

Priporočamo, da se oblatnostne predstave udeležijo v velikem številu. Obenem pa pripravimo točnost, da se bo prireditev lahko začela ob napovedani uri.

Dobrohotnost ZVU proti fašističnim elementom

«Pravda» o delovanju fašistov v Trstu

Trst, 2. - Tass — V. Kočevnikov, posebni dopisnik «Pravde», ki je obiskal Trst, piše v svojih potnih zapiskih: «Ulice, loki viaduktov, zidovi hiš, strehe... z eno besedo, vse, kamor je mogoče pisati, je polno gesel. S temi desetletiči napisov kriči mesto svojo voljo.

Ce na kratko ponovimo njihovo vsebino, pomenijo: Hočemo Jugoslavijo! Hočemo ljudsko oblast, ki je vodi ljudstvo!

V italijanskem, slovenskem in hrvaškem jeziku govore vsi napisi isto govorico.

Ceprav so desetine reakcionarnih strank z blagoslovom zavezniškega poveljstva podvezle cele kampanje za brisanje teh gesel, ni bilo mogoče ničesar storiti. Samo dejstvo, da teh napisov ni bilo mogoče zbrisati, je prepričilo in živo pričevanje o razdelitvi sil v Trstu, o tem, kam teži večina ljudstva.

Prebivalstvo JK in Trsta, ki je vodilo štiri leta pod vodstvom ljudskih osvobodilnih odborov borbo proti fašizmu, je izrazilo svojo voljo že leta 1943 z volitvami v ljudsko oblast. Narodno-osvobodilni odbori so izdelali program svojega delovanja. Ta program je v skladu z nalogami, ki si jih postavljajo demokratični ljudski sistemi, ki so se

iznebili tiranske diktature fašistične vojaške okupacije.

Toda zavezniška vojaška uprava, ki je prevzela v svoje roke usodo tega ozemlja, je sklenila drugače. Ukinila je ljudsko predstavništvo, narodno zaščito in ljudska sodišča ter je ostala kljub splošnim protestom, ki so se izražali celo v stavkah, neomajna v svojem sklepu. Nasprotno pa je odletel pričel kazati začenju vzbujajoč dobrotnost fašističnim elementom.»

Dopisnik naševa celo vrsto primerov terorja in nepriaznlive okrutnosti, ki jih morajo prenašati anti-fašisti. Poudarja, da fašistični elementi, ki se izživljajo v nebrzdani terorističnem delovanju, niso bili kaznovani. Pristanošča stališča tržaške policije vzbujajo začudenje.

Razumeli pa bomo to, če upoštevamo, da je policija sestavljena 6% iz «nove prišli» elementov, med katerimi so Slovini useli in četniki, poleg njih pa je 100 aktivnih bojnikov fašistične stranke. Tako je na primer policijski inspektor Piemonte, star fašist in član Guardia Civica pod Nemci, prisostvoval streljanju na delavskih manifestacijah v delavski četiri Trsta, Skednj dne 10. marca 1946. Eugenio

Barcl, član fašistične stranke od leta 1924, bivši šef krajevne policije v Kopru pod Nemci, daleč okrog znan po svoji okrutnosti in nasilnosti, ima danes čin kapetana v civilni policiji v Gorici. Idt. ...

Sodišča, ki jih je vzpostavila zavezniška uprava, so po svojem duhu in po svoji sestavi zelo blizu policiji.»

Sovjetski veeposlanik in francoski poslanec Cachin na Avali

Beograd, 2. Tanjug. — Novi veleposlanik v Jugoslaviji Anatolij Josipovič Lavrentjev je položil večkrat vence na grob neznanega junaka na Avali.

Beograd, 2. Tanjug. — Včeraj popoldne je predsednik Komunistične partije Francije in poslanec francoske konstituantne Marcel Cachin s svojim spremetvom pošli vence na grob neznanega junaka na Avali. Četa gardijske brigade je izkazala Cachinu vojaške časti.

Komisija za atomsko energijo

New York, 2. - AFP — Pričakujejo, da bo Trygve Lie v najkrajšem času sklical komisijo ZN za atomsko energijo.

Jugoslavija praznuje 1. maj

Beograd, 2. Tanjug. — Beograd se je večer prebudil v glasnostnem ozračju. Vse hiše po mestu so bile okrašene z zastavami, a cvetjem in podobami maršala Tita. Prejšnji dan so se vršila po vsem Beogradu zborovanja, na katerih so bili razglašeni rezultati prvomajskega tekmovanja in postavljene nove naloge.

Pred pričetkom velikega sproveda je prišel na Terazije maršal Tito s svojim spremetvom, vsi navzadi so ga toplo pozdravili. Poleg maršala Tita so bili na tribuni dr. Ivan Ribar, podpredsednik in član predsedstva narodne skupščine FLRJ, člani zvezne vlade, člani diplomatskega zbora, predstavniki

jugoslovanske armade in predstavniki tiska, predstavniki vlad ljudskih republik, člani akademije znanosti, univerzitetni profesorji.

Točno ob devetih je vojaška godba pred tribuno naznanila pričetek največjega ljudskega sproveda, ki ga je Beograd kdaj koli videl. Manifestanti so nosili zastave, slike maršala Tita in velike transparente z grafiki in diagrami o povečanju proizvodnje med prvomajskim tekmovanjem. Za delegacijo ljudske fronte Srbije in drugih ljudskih republik so čl. predstavniki OF JK, Trsta, Istre in Koroske. Manifestanti so nosili tudi transparente z napisi: «Pravico in Trst — Jugoslaviji», «Koroška Jugoslaviji».

Opozarjamo na pevski koncert, ki ga priredi pevski zbor prosvetnega društva «Slavko Škarnperle» v soboto 4. t. m. ob 20.30 v Domu pristaniških delavcev pod vodstvom pevovodje Fr. Venturinja. Vstopnice so v preprodaji v ul. Carducci 6, pritižje levo - kolportaža.

Prvi koncert slovenskega pevskega zbora

Sv. Ivan je staro slovensko tržaško predmetje. Zaradi petindvajsetletnega fašističnega terorja so bile pri Sv. Ivanu razmere precej obupne, vendar so se v zadnjem času dokaj izboljšale.

Prav dobro deluje prosvetno društvo «Slavko Škarnperle» in zlasti njegov pevski odbor, ki ga vodi tov. Venturini. Zelo vesel pojav je tudi, da sta se združila zbora mladine in starejših. Novi zbor, pri katerem sedaj prevladuje mladina, bo nastopil v soboto, 4. t. m. ob 20.30 uri v dvorani Doma pristaniških delavcev. Novi zbor nam bo v soboto pokazal, kaj se da tudi v kratki dobi doseči z ljubeznijo. Udeležite se koncerta!

Slovensko planinsko društvo v Trstu

Ustanovni občni zbor Slovenskega planinskega društva v Trstu bo v nedeljo dne 5. maja t. l. ob 9.30 uri dopoldne v kinodvorani Carducci 6. Popoldne istega dne bo izlet na Klinčevce (Rosandra).

FIZIKULTURA XI. kolo tekem za pokal «PINO COVERLIZZA»

Preteklo nedeljo so med drugimi nogometnimi tekami v okviru turnirja za pokal «Pino Coverlizza» odigrali sledeči tekmi:

Prosveta - Gaslini: 6:1 (1:1) Nihače od navzočih ne bi si mislili, da bo moštvo Gaslinja v drugem polčasu igre tako brzopetno klonilo, saj se je prvi polčas zaključil neodločeno. Res je, da je Prosveta že v prvem polčasu pokazala nekeke nadmoč, toda tudi Gaslini je bil borben ter je pokazal, da mu gre bolj za energičen in soliden nastop, kakor za nekak gledališki prikaz. Zaradi tega se je zdelo, da bodo bili premagali Gaslinija že za pčilo točko. Pri tem pa ni nihče zanikal možnosti zmage Gaslinja. Toda v drugem polčasu so bili vsi računski prekrizani. Ze sam rezultat pove vse. Na splošno igra ni bila na dovoljni tehnični višini. Sodnik Blason je znal dobro in mirno reševati vse težave. Prosveta je bila najbolj popolna in je zmago zaslužila. Med igralci so se najbolj izkazali Brančič, Cocuzza, Lorenzutti, Rudeš in Skrlavaj. Gaslini se je dobro izkazal do 32. pevega polčasa, nakar so njegovi igralci pričeli šepati. Najbolj so se izkazali Marassi II, Alzetta in Gelmo.

Igra je praela mirno. Ob 12' je Marassi II. zabil prvi gol za zlateno. Belli so takoj presli v prenapad in ob 24' po zaletu Rudeša iznačili. V drugem polčasu sta enajstoričnik poskušali izboljšati rezultat. Ob 29. je Cocuzza zabil drugi gol, tri minute po tem pa je Serin pognal a prostim strelom žogo ob strani vrat in tako izgubil priliko belčiči tretji gol v korist Prosvete. Zeleni so skušali ponovno preiti v prenapad, toda beli so to preprečili. Tako so ob 35', 38', 39' in 41' igralci Lorenzutti, Presel, Rudeš in ponovno Lorenzutti zabil še štiri gole za Prosveto. Zmagovito moštvo: Soščič, Presel in Carraro, Ivarič, Cocuzza in Zarko, Blason.

EUGENE O'NEILL:

Ana Christie

Drama v 3 dejanjih, poslovenil Oton Župančič
Premiera v Trstu 29. aprila 1946. v gledališču Fenice

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje je v okviru prvomajskih proslav uprizorilo v ponedeljek 29. aprila ob 20. uri v gledališču Fenice zadnjo premiero v sezoni 1945-46. Izbrali so E. O'Neillovo močno, psihološko, realistično dramo «Ana Christie».

Ana Christie, hči starega Kriša, kapitana na ladji za premoj, živi v St. Pavlu v Minesoti na zapadu, kamor se je bila s materjo preselila iz Svedske k sorodnikom. Oče potuje po vseh morjih in ne dopsje nikoli do svojega doma. Matji je medtem umrla in hčerka živa med življenja pri sorodnikih, na farmi. Najmlajši sin v družini je stari šola. Ona ga vidi, nabi se udati, toda ni v stanju ustraniti se. Potanjanje, ki jih loti rečna sorodnica doživlja dan za dnem in zlo, ki ga je doživela od tega sinu, jo dovedeta do tega, da si je poiskajala drugo zaščito kot pestunja. Toda možki jo pomsod zalezujejo ter čutijo, da nima zaščite in povsod se ponavljajo, to kar se je zgodilo v hiši sorodnikov. Ta nastavlja jo spravijo v javno hišo, Sovraži vse moške, ki so jo spravili na to stopnjo, sovraži svet, sovraži to življenje. Od bosa do časa pije očetu in ko odide iz dolničnice, kamor je morala zaradi bolezni, ki ji sine v glavo misel, da bo pri očetju dobila miren kotiček, kjer se bo lahko odpočila. Ode ji je bil pital, da je vrtar v neki veliki hiši v New Yorku. Očeta najde v mornariški besnici, kamor je zahajal na pijačo, ko je prihajal v luko. Ode vidi v tem delu samo svojo hčer in ne opazi na njej, kakšno življenje je živevala dotlej. Vsema je s seboj na barko. Ana si je zelela varnega zavetja na kopnem in se nekoli-

pride do spoznanja, da je popolnoma občutena, jo vame k sebi rešijo tri brodolovce. Med tem brodolomci jo tudi Mat, kurjač. Prve v svojem življenju zažuti Ana v sebi ljubezen do moškega, do kurjaca Mata, čuti v sebi občudenje od pretekega življenja. Mat ji naravno izpove svoja čustva in ona mu odgovori, da ga ima rada. Tu je pisatelj psihološko utemeljil, kar je nujno imelo slediti, namreč tragični konflikt med njenim prejšnjim življenjem in obstajajo se lepo prihodnostjo ob strani Mata. V njej so določene ovire zaradi prisilnega življenja, čuti, da ne sme ponesti njegove zena. Svedeta tega Mata ne pove, rde mu pa, da je bil oni poljub in Matom, Nastopi spor med obema in Matom, ker oče noče, da bi hčerka šla od njega. Ko si oba lastita pravico do njega, prvirje v nje agorčenost kad vsemi možiki, ki so si vedno lastiti pravico do nje in v tej svoji oarčenosti se izpove očetu in Matu. Zvijta se od notranje boji, ko razgaljuje svojo preteklost. Med pripravovanjem se njena prvotna agorčenost duševne muke spremeni v obup, ker ji je zaprta pot do sreče zaradi preteklosti, čeprav se ne diti krivca za svojo zlo usodo. Mat je obupa zbehl, vendar se zopet vrne. Ko sprehleda da ona sovraži preteklost in da jo je sovražila in ko

Zelo dobre je bila scena, ko se zopet snidejo oče in hči po petnajstih letih. On kar drhti od ljubezni do otroka, ona ga pa nekako se z nezaujanjem gleda. Ga ne spozna več, ga ne pozna. Mišlim pa, da je v prvem dejanju, da je preobrat v njej iskren, mu narekuje njegova ljubezen, kaj mu je storiti.

Igrali so naši igralci močno in kruto realistično. V glavnem je bila igra uravnotežena in dobro nastavljena. Glavno vlogo je igrala Ema Starčeva. Poglobila se je popolnoma v duševno stanje Ana Christie. V prvem dejanju nosi se na sebi znake svoje nesrečne preteklosti, opazimo pa že tu znake zele, da se otrsepe tega življenja, saj zato je tudi postala obeta. Utemeljeno prehaja iz enega stanja v drugega. V drugem dejanju je najboljše, najdemo jo že preprosto. Ljubezen je upknača sanja. Je te ljubezni pride do obupa, ki se nadaljuje v tretjem dejanju. Nekoliko manj krivično občeka, ki bi pa lahko uspešno pokazala na njeno preteklost, bi bila bolj v skladu z njenimi željami in nameni. Njena igra nas je veseloj prepričala.

Milan Kostič je igral Chrisa Christophersona. Podčital je clovika v tem delu. Tma zaprte od zata, ker je njegov hči. V svoji občutovski ljubezni vidi samo svojega otroka lepega in dobrega.

Rado Nakerst je igral Mata Burkeja. — Kurjaca. Podal je dobro lik močnega, dobrega, naravnega mladčnika, ki nima sicer dobatega besednega zaklada, ki nima sicer za vsako misel točnost, ki pa distuje zdravno in naravno. Dal se je za zanesli od načina, kako si je zamislil vlogo. Takle mišd, prirodno mladčnik govori po njegovem samostiku glavno, ker ga na brada konvencionalnosti, ker usta pade to govora, kar mu je na srču. Razven tega pa manifestajo način igralnične vaje na odru, da bi lahko prilagodili igro gledališki dvorani. Zato je gna igra skora do vitkosti se v zabetku in posejje ni ni mogel več vitiati.

Izborna v vsem je bila Angela Rakarjeva kot Mary Owenova. Pretrvirje je gestikulacija, smeh in ton govorca. Čisto drug resek glas in smeh je prihajal iz njene ust, kot smo ga bili navajeni slišati v drugih vlogah. Popolnoma je izdelala ta epizodni lik, ki je to bolj zato, da osvetli

Nafidno

Na stadionu pri Sv. Soboti so našli dve volneni jopeti in eno suknjo. Prizidati lahko dobo to predmete pri ZPP, Trst, Koroske št. 19.

Poizvedbe

Prosimo vsakogar, ki bi kaj vedel o tov. JURJEVIČU IVANU, roj. 25. 12. 1922, odšel v partizane leta 1943, bil v Tomičevih brigadah, leta 1944, nato baje v 12. brigadi, naj to javi družini Jurjevičevih, sčič št. 60, pošta Knežak.

Odg. urednik DUSAN HRŠKAL

POZOR!

V ponedeljek 6. maja v prosta prodaja apana v POVIURJU

Sekcija ZPP iz sezanskega okraja priredi v nedeljo 5. t. m. ob treh popoldne PLES na prostem. Čisti izkupiček gre v prid sirotam padlih partizanov. VABLJENI VSI!